

РЕЦЕНЗІЯ

офіційного рецензента, доктора медичних наук, завідувача кафедри хірургії №2 з курсом «Основи стоматології», професора Покидько Марії Іванівни дисертації на тему «Клініко-епідеміологічні особливості пігментних новоутворень шкіри у дітей та удосконалення їх методів діагностики і хірургічного лікування (експериментально-клінічне дослідження)», представлену до захисту у спеціалізовану вчену раду ДФ 05.600.050, що утворена згідно наказу ректора ЗВО Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова №47 від 29.04.2022 на підставі рішення Вченої ради ВНМУ ім. М. І. Пирогова №7 від 28 квітня 2022 року з правом прийняття до розгляду та проведення разового захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія»

Актуальність обраної теми дисертації. Представлена для рецензування дисертація присвячена меланоцитарним новоутворенням шкіри в дитячому віці, яка є досить розповсюдженою патологією. Згідно сучасним дослідженням меланоцитарні невуси виявляються у 75% представників європеїдної раси, і, хоча вони відносяться до доброякісних пухлин меланогенної системи, є маркером підвищеного ризику розвитку меланоми. На сьогоднішній день серед клініцистів різних спеціальностей, які займаються цією проблемою, відсутній єдиний погляд на методологію лікування меланоцитарних новоутворень та їх рецидивів, особливо в дитячому віці. У зв'язку з цим рецидиви меланоцитарних невусів після їх видалення, складають актуальну проблему не лише в клінічній дерматології та косметології, але, в першу чергу, в дитячій хірургії, тому що вимагають повторного видалення, часто багаторазового, якщо первинно не застосовувався радикальний хірургічний метод. Одним із важливих питань вивчення меланоцитарних невусів шкіри є вивчення та аналіз динаміки дерматоонкологічної захворюваності для подальшого визначення факторів, що впливають на розвиток та перебіг захворювання, виділення груп ризику, проведення профілактичних заходів.

Актуальність даної проблеми пов'язана не лише з швидким зростанням захворюваності на меланоцитарні новоутворення шкіри, але й з появою нових, більш точних методів діагностики та застосування високоенергетичних

ефективних методів лікування хворих, включаючи новонароджених дітей.

На етапах діагностики, лікування та реабілітації пацієнтів з цією патологією займаються фахівці різних спеціальностей, що вимагає єдиного комплексного методологічного алгоритму, який дасть можливість покращити результати як діагностики, так і лікування, в зв'язку з чим, дана проблема повинна розглядатись як міждисциплінарна.

Таким чином, за обраною темою дослідження, дисертація є актуальною.

Оцінка наукового рівня дисертації і наукових публікацій здобувача. Дисертація представлена як завершене наукове експериментально-клінічне дослідження, основною метою якого є покращення діагностики та лікування пігментних новоутворень шкіри у дітей. Завдання дослідження відповідають темі дисертації. В роботі дисертантом були поставлені завдання аналізу особливостей анамнезу та визначення обтяжуючих соматичних факторів прогностичного ризику у пацієнтів різного віку з пігментними новоутвореннями шкіри в рамках проведених досліджень; проведення експериментальних досліджень біометричних показників, морфологічних змін та морфо-функціональних особливостей перебігу загоєння повношарових ран шкіри при різних методах енергетичного операційного впливу; створення просторової геометричної моделі розрахунку та формування операційного доступу при радикальному видаленні пігментних утворень шкіри у дітей; оцінка активності запальної реакції організму в післяопераційному періоді у дітей із меланоцитарними новоутвореннями шкіри в залежності від методу їх видалення, шляхом визначення рівня $CCl_2/MCP-1$ в плазмі крові; розробка та впровадження в клінічну практику діагностично-лікувального алгоритму, який спрямований на зменшення кількості рецидивів патології.

На основі аналізу власних досліджень та відомої світової наукової інформації, здобувач сформулював наукові висновки. Науковий рівень дисертації за описаними ознаками є високим і відповідає критеріям ступеня доктора філософії. Достовірність отриманих результатів базується на достатньо високій клінічній вибірці ретроспективної та проспективної груп дослідження

(загалом 550 обстежених хворих з пігментними новоутвореннями шкіри) та використанню сучасних методів дослідження (морфометричному, гістологічному, цитологічному, лабораторному тощо).

Всі розділи дослідження підтверджуються власними публікаціями. Автором опублікована достатня кількість статей в профільних виданнях за кордоном та в Україні. Науковий рівень даної дисертації та наукових публікацій чітко відповідає вимогам МОЗ України для присудження ступеня доктора філософії.

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень, повнота викладу в опублікованих працях. В дисертаційній роботі представлені експериментальне, клінічне та морфологічне дослідження пігментних новоутворень шкіри у дітей. Вперше автором були вивчені епідеміологічні та клінічні особливості меланоцитарних невусів шкіри серед дітей Подільського етнотериторіального регіону Вінницької області, які показали їх щорічний кількісний приріст протягом останнього десятиліття. Вперше була проведена оцінка дерматоскопічних ознак та стану морфологічних структур шкіри при продовженому рості меланоцитарних новоутворень шкіри, визначені та запропоновані діагностичні гістологічні ознаки рецидивних меланоцитарних невусів, які складають чотири різновиди мікроструктури. Обґрунтовано доцільність радикальних параметрів та форми операційної рани у вигляді усіченого конусу на основі створеної геометричної просторової моделі профілю рани, застосування якої сприяло зниженню в 5,2 рази кількості випадків рецидивів патології.

Вперше визначено, що рівень цитокіну $CCl_2/MCP-1$, як маркеру прозапального процесу та клітинної імунної відповіді у дітей з пігментними новоутвореннями шкіри, має мінімальний рівень в усі терміни післяопераційного періоду після висічення невусів механічним способом, без застосування джерел хвильової та променевої енергії.

Розроблено алгоритм діагностики та комплексного лікування пігментних невусів шкіри у дітей на основі мультидисциплінарного підходу, що дозволило підвищити величину середнього сумарного показника якості життя пацієнтів проспективної групи дослідження на 14,5% порівняно із хворими ретроспективної групи.

Усі розділи з дослідження підтверджуються власними публікаціями. Автором опублікована достатня кількість статей в профільних виданнях за кордоном та в Україні. Автором підготовлені та опубліковані 12 наукових праць, у тому числі 7 статті у виданнях, що відповідають вимогам порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44; 3 статті у виданнях, що індексуються у міжнародних науково-метричних базі даних Scopus; отримано 1 патент України на винахід. Результати дослідження висвітлювались на 7 науково-практичних конференціях професійного спрямування як в Україні так і за кордоном.

Публікаційна активність автора на високому рівні, яка включає в себе статті що індексуються у висококваліфікованих наукометричних базах - Scopus і Web of Science.

Наукова обґрунтованість отриманих результатів, наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Дисертація є завершеною науковою працею, яка ґрунтується на результатах системного клінічного та експериментального досліджень. Дисертація побудована за науковим стилем: були висунуті робочі гіпотези, проведено збір достатньої кількості експериментальних даних. Отримані дані були проаналізовані і оброблені сучасними математичними і статистичними методами, що дало можливість зробити достовірні та аргументовані висновки. Кожен розділ дисертаційної роботи, котрий висвітлює результати власних досліджень, закінчується висновками, які відображають зміст розділів.

Рівень виконання поставленого наукового завдання, оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності. Автор в дисертаційній роботі показав високий науковий і методологічний рівень виконання дослідження. Було проведено детальний аналіз наукових публікацій за темою, визначено основні проблеми в діагностиці, лікуванні та прогнозуванні. Визначені задачі дослідження є обґрунтованими і реалістичними. Всі поставлені задачі вирішені в дисертаційному дослідженні. В процесі роботи дисертант оволодів вищеописаними методиками, отримав навички планування експериментів, роботи з тваринними моделями згідно правил біоетики. Робота виконана на високому методологічному рівні, Здобувач продемонстрував необхідні навички дослідника.

Теоретичне і практичне значення результатів дослідження. Робота має велике теоретичне і практичне значення. Запропонований покроковий діагностично-лікувальний алгоритм, який включає в себе проведення гістологічного дослідження біоптатів шкіри, визначення фототипу шкіри, вибір індивідуалізованої оперативної тактики, який базується на визначенні рівня цитокіну CCL₂/MCP-1, як маркера прозапального хемокіну.

Розроблено алгоритм діагностики та комплексного лікування пігментних невусів шкіри на основі мультидисциплінарного підходу, що підвищило середній сумарний показник якості життя пацієнтів проспективної групи дослідження періоду на 14,5% проти ретроспективної групи дослідження.

На основі індивідуального підходу в кожному конкретному клінічному випадку такий алгоритм може бути широко використаним в практиці дитячої хірургії та онкології для покращення результатів ранньої діагностики та підвищення ефективності без рецидивного лікування меланоцитарних невусів у дітей.

Дисертаційна робота є фрагментом науково-дослідницької роботи кафедри дитячої хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І.Пирогова «Розробка та вдосконалення сучасних та вдосконалення

сучасних технологій діагностики, лікування, профілактики та реабілітації хірургічних захворювань у дітей », номер ДР 018U003918.

Рекомендації щодо подальшого використання результатів дисертації в практиці. Дисертаційне дослідження має теоретичне та практичне значення. Результати дослідження впроваджено у навчальний процес та практичну діяльність клініки дитячої хірургії Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова, у навчальний процес та практичну діяльність кафедри дитячої хірургії та отоларингології Буковинського державного медичного університету, кафедри дитячої хірургії з травматологією та ортопедією Полтавського державного медичного університету, роботу хірургічного відділення КНП «Чернівецька міська дитяча клінічна лікарня ЧМР», хірургічного відділення КНП ЛОР «ЛОДКБ «ОХМАТДИТ», хірургічного відділення КП «Волинське обласне територіальне медичне об'єднання захисту материнства і дитинства», хірургічного відділення ТОВ «Медичний центр імені академіка Юрія Прокоповича Спіженка».

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності. Дисертаційне дослідження містить посилання на першоджерела цитованої інформації чи використаного фактажу, скриптів, тощо. Список використаної літератури оформлений згідно стилю АРА (Американської психологічної асоціації). Виконано усі вимоги щодо прав на інтелектуальну власність. Надано повну інформацію щодо використаних методик і їх першоджерел. Оригінальність тексту дисертаційної роботи склала 89,81 % за даними перевірки системою сервісу “Strike Plagiarism”.

Наявності порушень академічної доброчесності в дисертаційному дослідженні не виявлено.

ВИСНОВОК

Дисертаційна робота Олега Пасічника «Клініко-епідеміологічні

особливості пігментних новоутворень шкіри у дітей та удосконалення їх методів діагностики і хірургічного лікування (експериментально-клінічне дослідження)», що була подана на захист до разової ради ДФ 05.600.050 на здобуття наукового ступеня доктора філософії з галузі знань 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 228 «Педіатрія» є самостійною, завершеною науковою працею, виконаною під керівництвом д.мед.н., професора завідувача кафедри дитячої хірургії ВНМУ ім. М.І. Пирогова, Коноплицького Віктора Сергійовича вирішує всі актуальні наукові завдання, які були поставлені в дисертації. Дисертаційна робота за актуальністю, новизною, обсягом експериментального матеріалу, методологічним рівнем, теоретичною новизною і практичною значимістю, ступенем обґрунтованості і достовірності наукових положень відповідає всім вимогам до оформлення дисертацій, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України №40 від 12.01.2017 року та положення Постанови Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. №44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», а її автор заслуговує на присудження ступеня доктора філософії.

Рецензент

***д.мед.н., професор,
завідувач кафедри
хірургії хірургії №2 з
курсом «Основи
стоматології»
ВНМУ ім. М.І. Пирогова***

Марія ПОКИДЬКО